

Фінансується
Європейським Союзом

100%LIFE

РІВНЕ

Зворотній бік грантової заявки та ШІ-гігієна

що бачить донор?

Оксана Зварич, сертифікована експертка з управління проєктами, членкиня PMI

Проєкт “Посилення залучення громадянського суспільства для розвитку соціальної сфери в Україні” реалізується БО “Мережа 100% життя Рівне” за фінансової підтримки Європейського Союзу.

З яким відчуттям ви відкриваєте нове оголошення про грантову можливість?

А тепер поміняємося місцями)

Уявіть, ви експерт з оцінювання заявок. До вас на розгляд прийшло 87 заявок. Грошей вистачить на 12.

Що вас найбільше дратувало б уже на 10-й заявці?

«Хороша заявка ≠ заявка, яка виграє грант»

То що відбувається між "Submit" і рішенням донора?

Оксана Зварич,

Членкиня PMI, Сертифікована експертка з управління грантовими проєктами

12 років всередині донорських інституцій

Експертка та менторка з управління проєктами RFA, UCORD, PFRU

6 років в експертних радах з оцінювання грантових заявок

Верифікована експертка з організаційного розвитку та стратегічного планування, ICAP Єднання, фасилітаторка, тренерка, консультантка

5 млн дол США

управління грантовим
портфелем донорів, (2023-
2025, USAID)

3 млн дол США

управління грантовим
портфелем Проєктного
офісу у 2025

~1 млн дол США

залучені грантові ресурси
для різних інституцій у
2026

Сідаємо за інший бік столу)

Що відбувається після того, як ви натиснули кнопку "надіслати"

Що насправді оцінює донор

Що ми думаємо

Донор оцінює:

- Якість нашої ідеї
- Логіку проєкту
- Бюджет
- Звітність

Що є насправді

Донор оцінює:

- Організаційну надійність
- Спроможність виконати обіцяне
- Системи управління ризиками
- Відповідність цінностям і стандартам
- Репутацію і попередній досвід

Закулісся донора

Після того, як ваша заявка була надіслана, вона проходить кілька важливих етапів внутрішньої перевірки донором, що визначають її подальшу долю

Технічний відбір

Початкова перевірка заявки на відповідність формальним вимогам, повноту поданих документів та обов'язковим критеріям відбору донора.

Due Diligence

Детальна перевірка організаційної спроможності, фінансової стабільності, репутації та відповідності правовим нормам.

Експертна оцінка

Аналіз змістовної частини заявки незалежними експертами, що оцінюють її якість, реалістичність, інноваційність та потенційний вплив.

Технічний відбір

На етапі технічного відбору донор перевіряє формальне дотримання всіх встановлених вимог до грантової заявки, що надійшли до встановленої крайдати:

- **Відповідність формату та каналу комунікації:** Чи подана заявка у правильному форматі та через визначений донором канал зв'язку.
- **Повнота документації:** Чи всі необхідні документи додані до заявки згідно з інструкціями.
- **Доступність документів:** Чи всі завантажені файли відкриваються та читаються без проблем.
- **Юридичні та реєстраційні вимоги:** Чи відповідає організація вимогам щодо юридичної форми, дати реєстрації та географії діяльності, зазначеним у грантовій програмі.
- **Дотримання інших технічних критеріїв:** Перевірка будь-яких інших специфічних технічних вимог донора, які можуть бути унікальними для конкурсу.

Що означає, що файли відкрились чи
знайшлись?

Доступність документів: ваш перший тест

- файл з назвою "Шаблон бюджету (18)" не буде ідентифікованим як ваш
- Зварич_резюме.шось може відноситись до комплекту документів будь-якої поданої організації
- Пошкоджений документ Виписка 29.09.2026 може показувати розширення .2026 і не відкриватись, а зчитуватись як пошкоджений документ

Кодуйте назви КОЖНОГО файлу аббревіатурою вашої організації, а далі тип документу та унікальну власну назву і дату без крапок!

- CEC_Budget.xlsx,
- CEC_CV_Zvarych_PM.pdf
- CEC_StReg_29Sep2026.pdf

Переконайтеся, що всі документи доступні, читабельні та коректні, щоб ваша заявка успішно пройшла перший етап відбору.

Приклад критеріїв технічної оцінки

Критерії відповідності	Так / ні
Заявка подана у встановлений термін	
Організація-заявник має статус офіційно зареєстрованої та визнаної за українським законодавством громадської організації чи НУО	
Запропоновані заходи відповідають зазначеним у ЗПЗ географічним пріоритетам (області/громади), визначеним у пп. 2.5. Географічне охоплення	
Організація-заявник та персонал організації пройшли перевірку в системі «Віжуал Комплаєнс» та Youcontrol	
Всі підтверджуючі документи включені в заявку	

Due Diligence: що це і чому важливо

Due diligence — це процес перевірки організаційної спроможності, систем управління, фінансової надійності та відповідності стандартам перед встановленням або продовженням партнерства.

← Донор перевіряє ВАС

- Чи здатні ви виконати проєкт?
- Чи є у вас все необхідне?
- Чи відповідаєте ви їх стандартам?

→ ВИ перевіряєте донора

- Чи відповідає донор вашим цінностям?
- Які реальні умови та ризики?
- Чи хочете ви з ним працювати?

⚠ Due diligence — це не разова перевірка. Це постійний процес підтримки готовності та відповідності.

Що перевіряють донори: від базового до глибокого

1

● Базовий рівень

Реєстраційні документи, статут, фінансова звітність за рік, оргструктура, ключова команда поіменно, соцмережі, youcontrol, "червоні прапорці"

2

● Середній рівень

Аудиторський звіт, системи внутрішнього контролю, HR-політики, право підпису, процедури закупівель та фінансового обліку, управління ризиками, інші обов'язкові політики

3

● Розширений рівень

Site visit, перевірка субгрантових процедур, системи safeguarding, антикорупційні механізми

Чи готова ваша організація до due diligence?

1

Документація

- Актуальна реєстрація та статут
- Організаційна структура
- CV керівників і ключових співробітників
- Аудиторський / фінансовий звіт (1–3 роки)

2

Фінансові системи

- Роздільний облік за проєктами
- Процедури закупівель (письмові)
- Політика конфлікту інтересів
- Подвійне погодження витрат

3

HR та Safeguarding

- Кодекс поведінки персоналу
- Політика safeguarding / PSEAH
- Актуальні трудові договори

4

Управління ризиками

- Реєстр ризиків проєктів
- Антикорупційна політика
- Процедура конфлікту інтересів

Внутрішні політики: не для донора — для вас

Політики — це не папір для аудитора. Це правила, за якими ваша команда приймає рішення щодня. Донор просто перевіряє, чи є у вас порядок у домі.

ЩО

Що ми робимо в цій ситуації — чіткі правила дій

ХТО

Хто приймає рішення — без двозначності

ЯК

Як ми це документуємо — слід, який захищає всіх

Попередній досвід та репутація

Ваш попередній досвід є критичним показником для донора. Він демонструє спроможність організації досягати заявлених результатів та підтримувати довгострокові відносини.

Історія успіху

Підтвердження успішно завершених проєктів, досягнутих результатів та позитивного впливу, які свідчать про вашу ефективність.

¹ Документальне підтвердження

Звіти, публікації, медіа-згадки, фото- та відеоматеріали, які об'єктивно відображають вашу діяльність.

² Рекомендації та партнерства

Відгуки від попередніх донорів, партнерів, бенефіціарів та ключових зацікавлених сторін, що підтверджують вашу надійність.

Критерії екпертної оцінки проєктів

Оцінка за критеріями

Проекти оцінюються за конкретними критеріями, визначеними донором.

Система балів

Кожен критерій має свою систему балів, що відображає його важливість.

Максимальний бал

Мета заявника — описати проєкт так, щоб отримати найвищий бал за кожним критерієм.

Екперти - люди

Які теж користуються ШІ)

"Конкурсна комісія буде оцінювати повні грантові заявки за наступними критеріями:"

Критерії прийнятності	Бали
<i>A. Методологія та дизайн проєкту</i>	40
<i>B. Експертні знання та досвід</i>	30
<i>C. Бюджет та співвідношення «ціна-якість»</i>	20
<i>D. Управління ризиками</i>	10
Всього (зі 100 балів)	100

Вимоги донора
важливіші будь-якої
презентації експерта!

Чи можна писати грантову заявку з ChatGPT?

Див. слайд 20

ШІ вже реальність

Дослідження Microsoft та LinkedIn показують, наскільки глибоко штучний інтелект інтегрований у сучасний робочий процес та ринок праці.

75%

Працівників використовують ШІ

66%

Роботодавців шукають ШІ-навички

800 млн людей

щотижня використовують ChatGPT

ШІ щось може, але не повинен вигадувати за вас реальність проєкту

ШІ-грамотність та кібергігієна

Інструмент

Чи перевірений сервіс я використовую?

Вхід

Що я вводжу і чи можна це вводити?

Вихід

Як я перевірю результат?

Права

Чи можу я використати результат (авторське право, умови сервісу, правила донора)?

Відповідальність

Хто підписується під результатом і чи треба розкрити використання ШІ?

Анатомія безпечного пром프트у та запобіжники від «галюцинацій» ШІ

Складові безпечного пром프트у:

Роль + Контекст (знеособлений) + **Завдання + Обмеження + Формат**

Дотримання цих елементів допомагає ШІ краще зрозуміти запит та надавати точніші відповіді, мінімізуючи ризик нерелевантної або вигаданої інформації.

Системні запобіжники проти галюцинацій:

- «Грунтуй тези виключно на наданому тексті»
- «Якщо факт не підтверджений у документі — прямо напиши: Не можу підтвердити це»
- «Не вигадуй джерел, посилань та статистики»

Галюцинації: впевнений тон ≠ правда

ШІ генерує текст за статистичними закономірностями, а не за розумінням, тому кожна цифра і посилання в заявці потребує першоджерела.

- Галюцинація — неправильний або оманливий результат, який звучить переконливо.
- У заявці галюцинації найчастіше ховаються в аналізі проблеми: статистика, назви досліджень, номери законів, дати, назви державних стратегій.
- Рівень галюцинацій різних моделей коливався від 1,8% до 29,9% (рейтинг Vectara, грудень 2024) — «нульових» моделей немає.
- Найнебезпечніше — «ШІ-цитати» й посилання, що не ведуть до реального документа.

Конфіденційність: дані бенефіціарів і донорів

Усе, що ви вводите в відкритий ШІ-сервіс, передається на сервери компанії і може використовуватися для навчання моделей.

✓ Можна вводити

- Загальні описи проєкту без імен
- Публічні документи організації
- Знеособлені кейси
- Шаблони без реальних даних
- Публічна статистика

✗ Категорично не можна вводити

- ПІБ, адреси, телефони
- Медичні дані учасників
- Паспортні дані, ІПН
- Конфіденційні дані донорів, банківські реквізити
- Статус і діагнози вразливих груп; комерційна таємниця, паролі

Рекрутинговий бот McDonald's (Olivia): адмін-пароль «123456» відкрив доступ до ~64 млн записів кандидатів...

Авторське право і права на згенерований контент

Права на результат ШІ визначаються умовами сервісу, а відповідальність за порушення чужих прав може лягти на користувача.

- Україна з 01.01.2023 охороняє згенероване ШІ як «неоригінальні об'єкти».
- Особисті немайнові права (авторство) на такий контент не виникають; текст, суттєво переписаний людиною з творчими рішеннями, це вже твір.
- Хто володіє правами за замовчуванням, закон не встановлює, це вирішують умови використання (EULA / Terms of Service).

Упередженість, діпфейки, підробки

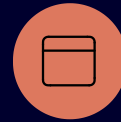
Ефект підсилення стереотипів

У заявці цільова група може стати «пасивними жертвами», а не агентами змін, що впливає на сприйняття проєкту.

Діпфейки й соціальна інженерія

Для фейку достатньо 1–2 фото з відкритого профілю; фішингові листи й підроблені документи стали переконливішими.

Фейкові інструменти

Рекламні посилання й неофіційні «боти ChatGPT» ведуть на сторонні сервіси. Офіційна адреса: chatgpt.com.

Детектори ШІ не є доказом

Вони дають лише ймовірність, легко обходяться й відстають від нових моделей, тому на них не можна покладатися.

Карта: де ШІ допомагає і де червоні лінії

Етап	Роль ШІ	Червона лінія	Точка людського контролю
0. Вибір інструментів	—	Сервіси з держави-агресора, неофіційні боти	Перелік дозволених інструментів
1. Аналіз конкурсу	Аналітик документів	Незнеособлені дані бенефіціарів	Знеособлення до завантаження
2. Логіка проєкту	Спаринг-партнер	Делегування стратегічних рішень	Команда затверджує цілі й індикатори
3. Текст заявки	Редактор і структурувальник	Неперевірені факти й посилання	Фактчекінг за першоджерелами
4. Бюджет	Помічник у формулюванні обґрунтувань	Розрахунки «в чаті», фінансові дані у відкритому сервісі	Формули в таблиці + перевірка фінменеджером
5. Подання	Чекер відповідності вимогам	Порушення правил донора щодо ШІ	Розкриття й фінальне вичитування
6. Виконання й звітність	Аналіз знеособлених даних	Згенеровані «відгуки» і фото	Верифікація й погодження

Що кажуть регулятори і донори

Україна рухається до європейського AI Act, а донори вже записують вимоги щодо ШІ у свої правила

Регуляторний ландшафт

- **EU AI Act:** Найвпливовіший для України, з ризико-орієнтованим підходом.
- **Міжнародні принципи:** ОЕСР, Рада Європи, ЮНЕСКО фокусуються на цінностях, етиці та грамотності ШІ.
- **Підхід України:** Біла книга Мінцифри передбачає добровільні інструменти (маркування, кодекси) на першому етапі, з подальшою імплементацією EU AI Act.

Вимоги донорів

- Низка донорів просить ставити відмітку, чи користувались ШІ під час підготовки заявки
- **Європейська Комісія:** Оновлені рекомендації (травень 2026) підкреслюють відповідальність, прозорість та обережність з «прихованими промптами» у дослідженнях.

Огляд інструментів

ChatGPT

Накидує ідеї, структурує, пріоритезує, формулює текст, створює шаблони документів. Допомогає красиво формулювати речення.

Claude

Ідеальний для точної сфокусованої роботи, аналізу великих документів, малювання таймлайнів та чітких відповідей на запити.

Gemini

Добре інтегрується з Google-екосистемою. Чудово працює з таблицями, глибоким ресьорчем та підготовкою слайдів презентацій.

NotebookLM

Відмінно працює з великою кількістю джерел, знаходить абзаци в конкретних документах та додаткові дійсні джерела до теми, робить подкасти та інфографіку.

Gamma

Найкраща, коли потрібно швидко візуалізувати ідеї, малювати діаграми та створювати красиві сучасні презентації за лічені хвилини.

Perplexity

Глибокі дослідження з посиланнями на джерела інформації, аналізує знайдену інформацію і формує готову текстову відповідь.

Що насправді бачить донор?

ДОКАЗИ

Чи правда те, що ви стверджуєте?

СПРОМОЖНІСТЬ

Чи можете ви виконати те, що обіцяєте?

ДОВІРА

Чи можна вам дати гроші й очікувати результат?

ШІ може покращити текст. Він не може створити за вас жодну з трьох умов.

З чим сьогодні йдете?

Після сьогоднішньої зустрічі я перестану _____ / почну _____

Подумайте про конкретні дії чи зміни в підході до грантових заявок та використання ШІ у вашій роботі.

Залишаємось на
зв'язку :)

FB [Oksana Zvarych](#)

